

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет менеджменту

ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ

Методичні рекомендації
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Молодший
бакалавр» початкового рівня (короткий цикл)
спеціальності 122 «Комп'ютерні науки»
денної форми навчання

МИКОЛАЇВ 2021

Друкується за рішенням науково-методичної комісії факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету від 15.06.2021 р., протокол № 10.

Укладачі:

- Шебаніна О.В. – доктор економічних наук, професор, декан факультету менеджменту;
- Волосюк Ю.В. – кандидат технічних наук, доцент, завідувач кафедри інформаційних систем і технологій;
- Тищенко С.І. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри економічної кібернетики і математичного моделювання;
- Борян Л.О. – старший викладач кафедри інформаційних систем та технологій
- Коваленко Г.В. – кандидат економічних наук, голова науково-методичної комісії факультету менеджменту;

Рецензенти:

- Базаренко В. – позаштатний радник заступника голови Миколаївської обласної державної адміністрації з питань діджиталізації;
- Шувалов В. – завідувач сектору з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій та цифровізації (CDTO) Баштанської міської територіальної громади;

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2 ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКА ПОЧАТКОВОГО РІВНЯ (КОРОТКИЙ ЦИКЛ) ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 122 КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ.....	5
3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОРЯДОК РОБОТИ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ....	7
4. МЕТОДИЧНА БАЗА ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	9
5. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	10
6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, РОБОТИ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ	12

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації регламентують порядок підготовки до підсумкової атестації здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Комп'ютерні науки» початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти за спеціальністю 122 Комп'ютерні науки.

Атестаційний екзамен є кваліфікаційним і призначений для визначення теоретичної і практичної підготовки випускника до виконання професійних завдань. Програма і порядок проведення випускних екзаменів визначається «Положенням про організацію освітнього процесу в Миколаївському національному аграрному університеті», «Положенням про порядок оцінювання здобувачів вищої освіти в Миколаївському національному аграрному університеті», «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії» та іншими нормативно-правовими документами.

Відповідно до освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти визначено форму підсумкової атестації.

Для здобувачів початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти підсумкова атестація проводиться у формі Атестаційного екзамену.

Атестація здійснюється відкрито і гласно. Атестація осіб, які здобувають ступінь молодшого бакалавра, здійснюється екзаменаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їхніх об'єднань (зовнішні стейкхолдери). Строк повноважень екзаменаційних комісій становить один календарний рік.

Пропозиції щодо Голови екзаменаційної комісії розглядаються навчальним відділом й затверджуються на вченій раді університету. Пропозиції надають випускові кафедри, гарант освітньої програми, представники групи забезпечення освітніх програм та рада роботодавців.

2. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКА ПОЧАТКОВОГО РІВНЯ (КОРОТКИЙ ЦИКЛ) ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 122 «КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ»

Молодший бакалавр повинен оволодіти:

Загальними компетентностями (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальними (фаховими) компетентностями (СК):

ФК1. Здатність до математичного та логічного мислення, формулювання та дослідження математичних моделей, обґрунтування вибору методів і підходів для розв'язування теоретичних і прикладних задач у сфері комп'ютерних наук, аналізу та інтерпретування отриманих результатів.

ФК2. Здатність до виявлення статистичних закономірностей випадкових явищ, застосування методів статистичної обробки даних та оцінювання стохастичних процесів реального світу.

ФК3. Здатність до побудови логічних висновків, використання формальних мов і моделей алгоритмічних обчислень, проектування, розроблення й аналізу алгоритмів, оцінювання їх ефективності та складності

для адекватного моделювання предметних областей і створення програмних та інформаційних систем.

ФК4. Здатність застосовувати методології, технології та інструментальні засоби для розробки і використання програмних систем, продуктів і сервісів інформаційних технологій.

ФК5. Здатність застосовувати теоретичні та практичні основи методології та технології моделювання для дослідження характеристик і поведінки складних об'єктів і систем, проводити обчислювальні експерименти з обробкою й аналізом результатів.

ФК6. Знання принципів структурного програмування, сучасних процедурно-орієнтованих мов, основних структур даних і вміння їх застосовувати під час програмної реалізації алгоритмів професійних завдань.

ФК7. Знання принципів дослідження просторових форм предметів і відповідних геометричних закономірностей за допомогою їх зображень та принципів розв'язання просторових геометричних задач за допомогою геометричних побудов.

ФК8. Здатність розробляти бази даних різного призначення для забезпечення обчислювальних потреб користувачів.

ФК9. Здатність забезпечувати захист інформації, що обробляється в комп'ютерних системах та мережах з метою реалізації встановленої політики інформаційної безпеки.

ФК10. Здатність виконувати технічне обслуговування комп'ютерів, їх ремонт та налагодження.

ФК11. Здатність до проектування, розробки, налагодження та вдосконалення системного, комунікаційного та програмно-апаратного забезпечення інформаційних систем та технологій, комп'ютерно-інтегрованих систем та системної мережевої структури, управління ними.

**Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти,
сформульований у програмних результатах навчання:**

ПРН3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

ПРН4. Застосовувати правові норми та норми з безпеки життєдіяльності у професійній діяльності.

ПРН5. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН6. Використовувати сучасний математичний апарат в професійній діяльності для розв'язання задач теоретичного та прикладного характеру в процесі проектування та реалізації об'єктів інформатизації.

ПРН7. Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації у сфері комп'ютерних наук.

ПРН9. Використовувати високорівневі мови програмування, обчислювальні методи і алгоритми для розробки програмних засобів обробки інформації.

ПРН10. Оцінювати ефективність та складність алгоритмів на основі застосування формальних моделей алгоритмів та обчислюваних функцій.

ПРН12. Використовувати інструментальні засоби розробки клієнт-серверних застосувань, проектувати концептуальні, логічні та фізичні моделі баз даних, розробляти та оптимізувати запити до них, у тому числі із застосуванням мов програмування.

ПРН13. Застосовувати сучасні технології захисту інформації, забезпечувати безпеку комп'ютерних систем та мереж з метою реалізації встановленої політики інформаційної безпеки, орієнтуватися у адмініструванні і управлінні безпекою.

ПРН14. Демонструвати навички роботи з веб-додатками та сучасними засобами визначення методів створення і обробки зображень.

ПРН15. Застосовувати знання технічних характеристик комп'ютерної техніки у процесі проведення її технічного обслуговування, ремонту та налагодження.

ПРН16. Застосовувати мережні технології, архітектури комп'ютерних мереж та використовувати технології адміністрування комп'ютерних мереж та їх програмного забезпечення.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПОРЯДОК РОБОТИ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

1. Екзаменаційна комісія формується щорічно з метою оцінки підготовки здобувачів вищої освіти початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти.

2. Завданнями екзаменаційної комісії є:

- комплексна перевірка й оцінка теоретичної та практичної фахової підготовки здобувачів вищої освіти СВО «Молодший бакалавр» з метою встановлення відповідності їх кваліфікаційного рівня вимогам освітньої програми;

- прийняття рішення щодо присвоєння випускникам відповідної кваліфікації та видачі документа про освіту;

- розробка пропозицій щодо підвищення якості підготовки фахівців.

3. Головою екзаменаційної комісії призначається висококваліфікований фахівець відповідно до фаху здобувачів вищої освіти, який не є співробітником університету. Одна й та сама особа не може бути Головою екзаменаційної комісії більше 3-х років.

4. Голова екзаменаційної комісії зобов'язаний: ознайомити членів комісії з їх правами та обов'язками, довести до членів комісії основні завдання та вимоги щодо підсумкової атестації здобувачів вищої освіти, розклад роботи екзаменаційної комісії, критерії оцінювання, особливості організації та проведення підсумкової атестації, а також забезпечити роботу екзаменаційної комісії відповідно до затвердженого розкладу. Голова

екзаменаційної комісії повинен бути присутнім під час проведення підсумкової атестації.

5. Голова екзаменаційної комісії, за необхідності, розглядає скарги здобувачів вищої освіти з питань порушення прав або необ'єктивної оцінки під час публічного складання атестаційного екзамену.

6. Голова екзаменаційної комісії складає звіт про результати роботи екзаменаційної комісії.

7. Заступником Голови екзаменаційної комісії можуть бути декан факультету, гарант освітньої програми. В окремих випадках обов'язки Голови екзаменаційної комісії може виконувати заступник Голови екзаменаційної комісії.

8. Членами екзаменаційної комісії можуть бути: декан факультету, завідувачі кафедр, професори, доценти, наукові співробітники, які є фахівцями з відповідного фаху.

9. Персональний склад членів екзаменаційної комісії затверджується ректором університету за поданням декана факультету (не пізніше як за місяць до початку роботи екзаменаційної комісії).

10. Секретар екзаменаційної комісії призначається з числа співробітників факультету, він не є членом комісії. Він відповідає за правильне й своєчасне оформлення документів по підсумковій атестації здобувачів вищої освіти.

11. Основні завдання екзаменаційної комісії полягають у комплексній перевірці теоретичної й практичної підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до рівня вищої освіти й особливостей фаху (фахові компетенції зазначено у освітньо-професійній програмі), присвоєнні здобувачам вищої освіти відповідної кваліфікації, видачі диплома встановленого зразку, розробці пропозицій щодо підвищення якості підготовки фахівців з урахуванням особливостей фаху. Здобувачі вищої освіти повинні виконати програмні результати навчання та отримати позитивне оцінювання за результати підсумкової атестації.

12. За необхідності, підсумкова атестація здобувачів вищої освіти може проводитися із застосуванням дистанційних технологій (рекомендації Міністерства освіти і науки України від 14.05.2020 року).

4. МЕТОДИЧНА БАЗА ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. До початку роботи екзаменаційної комісії випускові кафедри готують завдання (тестові завдання і практичні ситуації) з навчальних дисциплін, які відображають особливості фаху й компетенції здобувачів вищої освіти.

2. Підготовлені тести та практичні ситуації узагальнюються деканатом й формуються у пакет завдань, який розглядається на вченій раді факультету, затверджується першим проректором. Пакет завдань після затвердження надається здобувачам вищої освіти для підготовки до підсумкової атестації.

3. Для підготовки до підсумкової атестації здобувачі вищої освіти отримують консультації від науково-педагогічних працівників випускових кафедр.

4. Деканатом факультету складається розклад підсумкової атестації здобувачів вищої освіти відповідно до графіку освітнього процесу, який затверджується начальником навчального відділу й першим проректором. Розклад підсумкової атестації передбачає проведення консультацій й начитки лекцій.

5. Завдання з навчальних дисциплін, які винесено на підсумкову атестацію, повинні відповідати програмі підготовки здобувачів вищої освіти з навчальних дисциплін.

6. На підставі затвердженого пакету завдань деканатом розробляються білети (ситуаційні завдання) і формуються тестові завдання (в системі дистанційного навчання MOODLE) до проведення підсумкової атестації, які візує декан факультету й затверджує перший проректор, білети скріплюються гербовою печаткою університету.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. До підсумкової атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які повністю виконали освітню програму підготовки.
2. Допуском до підсумкової атестації є наказ про допуск здобувачів вищої освіти.
3. Складання атестаційного екзамену проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участі не менше половини її складу та обов'язкової присутності Голови екзаменаційної комісії.
4. Загальна тривалість екзамену не може перевищувати шести академічних годин на день.
5. Результати складання екзамену визначається оцінками за шкалою ECTS:

Таблиця 1 Оцінки за шкалою ECTS

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	4 (добре)
64-74	D	3 (задовільно)
60-63	E	3 (задовільно)
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання 2 (незадовільно)
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни 2 (незадовільно)

6. Допуск здобувачів вищої освіти до підсумкової атестації зазначається у поданні Голові екзаменаційної комісії.
7. Рішення екзаменаційної комісії про оцінку результатів складання атестаційного екзамену, а також присвоєння кваліфікації, видачу дипломів, у тому числі із зазначенням – відмінні навчальні досягнення випускника, приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням

звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів Голова комісії має вирішальний голос.

8. Результати атестаційного екзамену оголошуються Головою екзаменаційної комісії у день його складання.

9. Перескладання атестаційного екзамену з метою підвищення оцінки не дозволяється.

10. Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на засідання екзаменаційної комісії, у протоколі зазначається, що він не є атестований через неявку на підсумкову атестацію.

11. Рішення про отримання диплому із зазначенням – відмінні навчальні досягнення випускника (з відзнакою), приймається екзаменаційною комісією за певних встановлених умов. Здобувачу вищої освіти, який отримав підсумкові оцінки «відмінно» не менше як з 75 відсотків усіх навчальних дисциплін та індивідуальних завдань передбачених освітньою програмою, а з інших навчальних дисциплін та індивідуальних завдань – оцінки «добре», склав екзамени з оцінкою «відмінно» (від 90,0 балів за шкалою ЄКТС), видається документ із зазначенням відмінних навчальних досягнень (з відзнакою). Рішення щодо присвоєння освітньої кваліфікації і видачу диплому, видачу диплому із позначенням – відмінні навчальні досягнення випускника, приймає екзаменаційна комісія.

Таблиця 2 Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти

Класифікація кваліфікації	Критерії
Диплом (відмінні навчальні досягнення випускника / з відзнакою)	не менше 75 відсотків відмінних оцінок з усіх навчальних дисциплін та практичної підготовки, з оцінками «добре» з інших дисциплін та з оцінками «відмінно» за результатами підсумкової атестації; не менше, ніж 75 балів за шкалою ЄКТС з усіх навчальних дисциплін
Диплом	успішне виконання програми підготовки

6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, РОБОТИ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

За підсумками діяльності екзаменаційної комісії голова комісії складає звіт. Звіт про роботу екзаменаційної комісії обговорюється та затверджується на її заключному засіданні і підписується головою комісії. Зі звітом повинні ознайомитися декан факультету та гарант освітньої програми.

Результати роботи, пропозиції і рекомендації екзаменаційної комісії обговорюються на засіданні вченої ради факультету менеджменту. На засіданні вченої ради факультету обговорюються результати роботи екзаменаційної комісії та затверджується звіт голови комісії. У звіті відображаються рівень підготовки здобувачів вищої освіти, характеристика рівня знань, вмінь та навичок. Вказуються недоліки, допущені у підготовці фахівців, зауваження, щодо забезпечення організації роботи екзаменаційної комісії тощо. У ньому даються пропозиції щодо:

- покращення підготовки фахівців;
- усунення недоліків в організації проведення атестаційного екзамену;
- присвоєння здобувачам вищої освіти СВО «Молодший бакалавр» рекомендації щодо реалізації академічних прав.

Звіт про роботу екзаменаційної комісії, після обговорення на заключному засіданні, подається до Навчального відділу університету у двотижневий термін по завершенню роботи екзаменаційної комісії та до архіву.

Результати проведення атестаційного екзамену з переліком характерних недоліків і зауважень у підготовці фахівців, зазначених комісією, узагальнюються навчальним відділом, готуються пропозиції щодо заходів з удосконалення освітнього процесу й підвищення якості провадження освітньої діяльності.

Навчальне видання

ПІДСУМКОВА АТЕСТАЦІЯ

Методичні рекомендації

Укладачі: Шебаніна Олена В'ячеславівна,
Волосюк Юрій Вікторович,
Тищенко Світлана Іванівна та ін.

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 0,75
Тираж 25 прим. Зам. No ____

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020 м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК No 4490 від 20.02.2013 р.